

Mens - Wij brengen mensen naar de top

Als je wil winnen, moet je **leiderschap** tonen, ook op het gebied van duurzaamheid. Ajax wil met zijn kernwaarden anderen positief beïnvloeden. Zo is Ajax voor sociale en gendergelijkheid, tegen racisme en discriminatie. Tegelijkertijd deelt Ajax zijn milieubewustzijn en duurzaamheidskennis met andere voetbalclubs. Want duurzamer word je niet alleen, dat doe je met elkaar.

Ook in het seizoen 2022/2023 doorliepen nieuw benoemde leidinggevenden een leiderschapsprogramma om hen te ondersteunen in de ontwikkeling van hun belangrijke rol. En om hen een platform te bieden om ervaringen uit te wisselen met collega-leidinggevenden en van elkaar te leren.

Fitheid gaat over fysieke én mentale gezondheid. Ajax creëert een (samen)werkcultuur waarin medewerkers, spelers en talenten vertrouwen krijgen en zich veilig voelen. Zo kan iedereen zich persoonlijk en binnen de groep ontwikkelen. Op en langs het veld. Dat brengt iedereen verder en daarmee ook Ajax als geheel.

In 2022/2023 werd een onafhankelijk cultuuronderzoek uitgevoerd, waarvan de resultaten begin van het seizoen 2023/2024 worden gepresenteerd. Daarnaast startte Ajax met het faciliteren van trainingen voor sociale veiligheid door een externe opleider. Alle medewerkers op leidinggevende en coördinerende posities is gevraagd aan deze cursus deel te nemen.

Ajax komt op voor zijn **omgeving**. We stimuleren vrijwilligerswerk onder medewerkers door ze te betrekken bij de Ajax Foundation. Doelstelling voor het seizoen 2023/2024 is beleid te ontwikkelen dat medewerkers de gelegenheid geeft onder werktijd een actieve bijdrage aan de Ajax Foundation te leveren.

Milieu - In een gezonde wereld

Voor het waarmaken van alle sportieve en maatschappelijke ambities is een gezond, groen en duurzaam 'speelveld' nodig. Ajax ziet het als zijn verantwoordelijkheid de planeet met zorg te beheren. Supporters, partners en overheden verwachten dit ook van ons. En terecht. Ajax wil koploper zijn in de voetbalsector: nationaal de trend zetten en internationaal een inspiratiebron zijn voor andere voetbalclubs. We nemen duurzaamheidsmaatregelen en kiezen ook daarin voor de aanval als bijdrage aan een gezonde wereld.

Vanaf het seizoen 2023/2024 worden plannen uitgewerkt en eerste maatregelen doorgevoerd. Bij het realiseren van deze maatregelen is Ajax mede afhankelijk van technologische ontwikkelingen en andere externe factoren. Onze milieu-inspanningen in de komende periode richten zich op drie hoofdzaken.

1. CO₂-neutraal in 2030

Ajax wil CO₂-neutraal zijn in 2030, dat wil zeggen dat onze CO₂-uitstoot en opname uit de atmosfeer in evenwicht zijn. Dit geldt voor scope 1, 2 en 3.

In het seizoen 2022/2023 deed Ajax mee aan een pilot van de KNVB, Eredivisie en Keukenkampioendivisie waarin een nulmeting werd opgesteld van de footprint van de betaald voetbalorganisaties (BVO) in Nederland. Doel was tot een gestandaardiseerd model te komen. Ajax juicht het toe om met BVO's hierin samen op te trekken. De pilot, waaraan dertien van de 34 BVO's meededen, heeft geleid tot een nulmeting waarin algemene conclusies en focuspunten werden aangewezen voor kleine (zoals energie, voedsel en dranken), middelgrote en grote clubs (reizen en transport).

Onderzoek naar CO₂-voetafdruk

In samenwerking met een gespecialiseerd bureau stelde Ajax zijn CO₂-voetafdruk¹ vast over de seizoenen 2020/2021 en 2021/2022 (zie hierna). Dit maakt het mogelijk gerichte, effectieve en meetbare maatregelen te nemen in de komende jaren richting 2030.

De zogenoemde CO₂-voetafdruk is opgesteld in lijn met het Greenhouse Gas Protocol (GHG). Belangrijke kanttekening is dat de berekende CO₂-uitstoot beïnvloed werd door de maatregelen vanwege de coronapandemie. Hieronder enkele conclusies. Na de pilot van de KNVB (zie boven) krijgt het onderzoek naar de CO₂-voetafdruk in de tweede helft van 2023 een vervolg met een meting over het seizoen 2022/2023. Er zijn geen indicaties – uitgezonderd de beëindiging van de coronamaatregelen – dat er sprake is van grote veranderingen in de CO₂-uitstoot.

¹ *Het betreft hier CO₂-equivalenten (CO₂-eq.). Andere broeikasgassen dan CO₂ zoals methaan en stikstofdioxide worden omgezet naar CO₂-eq.*

Enkele conclusies onderzoek

Uit het onderzoek bleek dat 'verwarmen' (kantoren en velden) verantwoordelijk is voor de grootste uitstoot in 2020/2021. In 2021/2022 steeg het aantal zakelijke vliegreizen sterk ten opzichte van het jaar daarvoor door een versoepeling van de coronamaatregelen. Het gevolg is een groter aandeel in de totale voetafdruk. Verder is de mobiliteit van medewerkers in de vorm van leaseauto's, eigen vervoer en woon-werkverkeer een belangrijk bron van CO₂-uitstoot. In samenwerking met een nieuwe mobiliteitspartner neemt Ajax op dit gebied maatregelen vanaf het seizoen 2023/2024 (zie ook pag. 45, nieuwe mobiliteitspartner). Enkele elementen zijn in de berekening van de CO₂-voetafdruk niet meegenomen, waaronder de uitstoot als gevolg van de productie van merchandise en het vervoer van supporters naar en van de Johan Cruijff ArenA.

Integer handelen

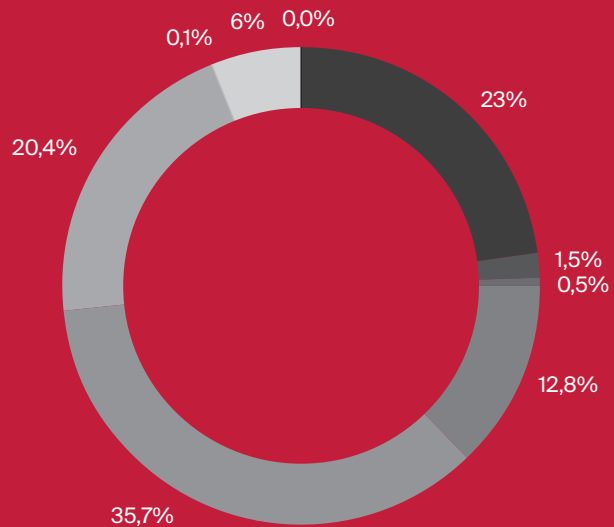
Ajax legt de laatste hand aan een set zakelijke spelregels. Daarin formuleren we onze do's en don'ts voor buiten het veld. Deze gaan fungeren als moreel kompas bij (strategische) keuzes in (internationale) initiatieven en samenwerkingen.

CO₂-uitstoot per functie 2020/2021

01-07-2020 t/m 30-06-2021

100% = 2.541 ton

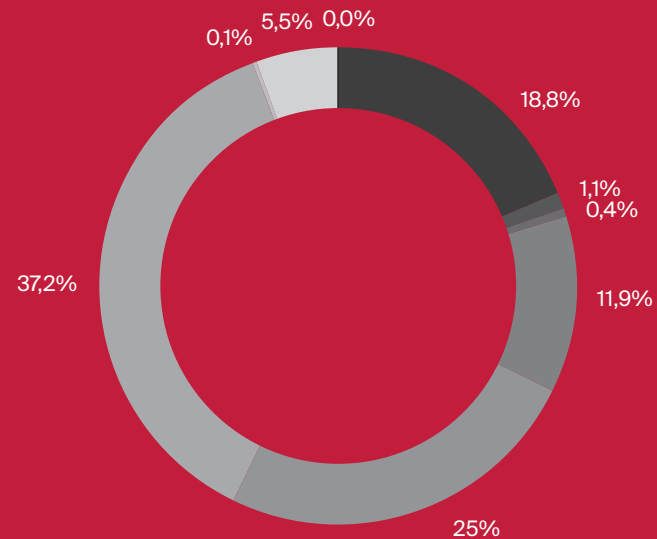

- Electriciteit: 0,00 ton
- Leasewagens: 585,29 ton
- Materieel: 38,20 ton
- Priveauto's zakelijk verkeer: 12,16 ton
- Spelersbussen: 326,51 ton
- Verwarmen: 907,18 ton
- Vliegreizen zakelijk verkeer: 517,26 ton
- Water: 1,57 ton
- Woon- werkverkeer: 153,33 ton

CO₂-uitstoot per functie 2021/2022

01-07-2021 t/m 30-06-2022

100% = 3.434 ton

- Electriciteit: 0,00 ton
- Leasewagens: 647,56 ton
- Materieel: 38,96 ton
- Priveauto's zakelijk verkeer: 13,35 ton
- Spelersbussen: 408,78 ton
- Verwarmen: 858,66 ton
- Vliegreizen zakelijk verkeer: 1.276,01 ton
- Water: 2,35 ton
- Woon- werkverkeer: 187,96 ton

Grafiek 1: Totale CO₂-voetafdruk opgesplitst per functie

Verantwoording bij de diagrammen

De omvang van de CO₂-uitstoot is hoger dan eerder in het jaarverslag 2021/2022 gerapporteerd. Reden is dat voor scope 1 destijds alleen het aardgasverbruik is meegenomen. Daarnaast zijn ditmaal voor scope 1, 2 en 3 meer bronnen van de CO₂-voetafdruk opgenomen, zoals waterverbruik, stadsverwarming, vliegvlagen. Doordat alle scopes volledig zijn meegenomen is er een nauwkeurigere meting gedaan en is de gepresenteerde totale uitstoot hoger.

Directe uitstoot (scope 1)

Dit betreft CO₂-uitstoot veroorzaakt door bronnen binnen de organisatie. Denk aan de uitstoot door het gebruik van (eigen) gebouwen en vervoersmiddelen. In het seizoen 2023/2024 ontwikkelt Ajax een stappenplan om de CO₂-uitstoot binnen de organisatie terug te dringen en te monitoren.

Geplande duurzaamheidsmaatregelen betreffen onder meer:

- ➔ sportcomplex de Toekomst – elektrische grasmaaiers, enz. (zie ook hieronder);
- ➔ sportcomplex De Nieuwe Toekomst (in aanbouw) – duurzaam bouwen (zie ook pag. 53);
- ➔ kantoren Johan Cruijff ArenA – duurzame faciliteiten, energie, enz.;
- ➔ wagenpark – stimuleren elektrisch rijden (zie ook pag. 45).

Overstappen op elektrische grasmaaiers

Grasmaaiers die nog op fossiele brandstoffen werken vervangt Ajax geleidelijk aan door elektrische modellen. Verwacht wordt dat eind 2026 alle modellen over zijn op elektrische aandrijving, geladen met groene energie.

Indirecte uitstoot (scope 2)

Dit omvat CO₂-uitstoot door het opwekken van verbruikte elektriciteit of warmte die wordt ingekocht. De organisatie gebruikt deze energie, maar wekt deze niet zelf op. Die

opwekking vindt fysiek ergens anders plaats, bijvoorbeeld in een elektriciteitscentrale.

Overige indirecte uitstoot (scope 3)

Dit betreft bedrijfsactiviteiten van derden. Het gaat om CO₂-uitstoot door externe bronnen waar Ajax geen directe invloed op kan uitoefenen. Denk met name aan energieverbruik door vervoer, zoals busreizen, openbaar vervoer en vliegvlagen.

Voor het seizoen 2023/2024 neemt Ajax maatregelen om de uitstoot terug te dringen en te monitoren. Zo bekijken we in samenwerking met de Johan Cruijff ArenA, de gemeente en vervoersbedrijven hoe we, mede door gebruik van eigen digitale kanalen, het openbaar vervoer aantrekkelijker kunnen maken voor fans.

Duurzaamheidsmaatregelen die richting 2030 worden onderzocht, betreffen onder meer:

- ➔ zakenreizen – minder vliegen;
- ➔ spelersbussen – elektrische bus;
- ➔ woon-werkverkeer – CO₂-neutraal vervoer stimuleren;
- ➔ Johan Cruijff ArenA (wedstrijddagen) – CO₂-neutraal vervoer supporters stimuleren (zie ook pag. 53);
- ➔ inkoop – duurzaam energie inkopen;
- ➔ merchandise – duurzame materialen en toewerken naar circulaire producten (ontwerp, materiaal en productielocatie).

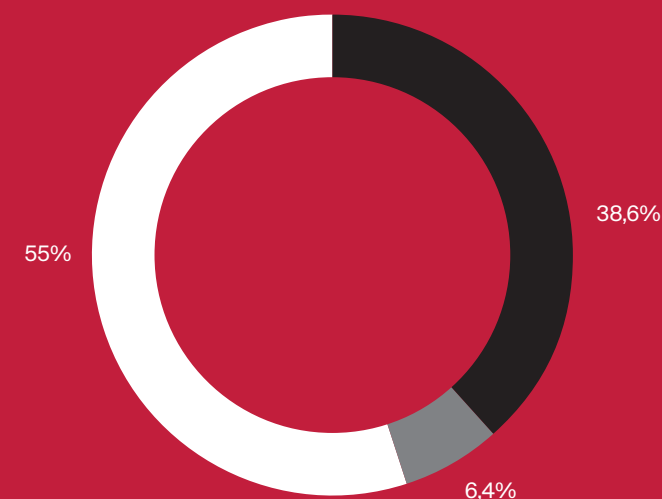
Het uitvoeren van maatregelen voor het verlagen van de CO₂-voetafdruk is in sommige gevallen een afweging tussen sportief presteren en duurzaamheid. Ajax probeert hierin een goede balans te vinden.

Voor zover deze maatregelen impact hebben op de financiële positie van Ajax zijn deze verwerkt in de jaarrekening. De impact op de jaarrekening 2022/2023 is beperkt.

CO₂-uitstoot per scope

01-07-2021 t/m 30-06-2022

100% = 3.434 ton

- Scope 1: 1.324,93 ton
- Scope 2: 220,26 ton
- Scope 3: 1.888,45 ton

2. Waterverbruik

Ajax wil zijn waterverbruik beperken. Door klimaatverandering neemt wereldwijd de waterschaarste toe, met alle gevolgen voor mens en natuur. In veel landen is te weinig water voor eigen gebruik en een gezonde economie. Ook in Nederland zien we een toenemend tekort aan water.

In het seizoen 2022/2023 steeg het waterverbruik met 28% ten opzichte van het seizoen 2021/2022. Dit is een gevolg van de ingebruikname van een aantal noodgebouwen vanwege de bouw van De Nieuwe Toekomst. Daarnaast was de Toekomst (kantine, doucheruimten, enz.) in de weekenden in 2022/2023 weer geopend na sluiting in het seizoen 2021/2022. Dat heeft geleid tot meer waterverbruik.

Voorgenomen maatregelen om het waterverbruik te beperken betreffen onder meer:

- ➔ drinkwater – waterverbruik verminderen door bijvoorbeeld douchesensoren;
- ➔ grond- en slootwater – sproeien velden met waterbergingsysteem. Velden worden beregend met water uit de aanwezige watergangen. Bij de aanleg van nieuwe wedstrijd-/trainingsvelden (De Nieuwe Toekomst) wordt de optie ‘beregenen via een waterbergingsysteem’ meegenomen.

Verbruik aardgas (per m ³)	2022/2023	Vershil	2021/2022	2020/2021
Aardgas	335.490	3%	325.372	400.774

Verbruik elektriciteit (kWh)	2022/2023	Vershil	2021/2022	2020/2021
Elektriciteit	1.458.111	3%	1.422.099	1.404.436

Zakelijk vervoer (in km)	2022/2023	Vershil	2021/2022	2020/2021
Touringbus	41.419	102%	20.500	13.052
Trainingsbusjes	800.000	-38%	1.300.000	1.050.000
OV (NS)	nmb*	nmb*	864.746	612.000
Vliegverkeer	2.302.204	-2%	2.348.429	628.212

**Bij publicatie van dit jaarverslag kan de NS de vervoersdata nog niet beschikbaar stellen.*

Waterverbruik	2022/2023	Vershil	2021/2022	2020/2021
Verbruik per m ³	9.101	28%	7.114	4.626

3. Afval

Minder afval produceren is nog beter voor het milieu dan afval recyclen. Het bespaart grondstoffen, energie en dus het klimaat. Vanaf het seizoen 2023/2024 ontwikkelt Ajax een monitoringssysteem op basis waarvan reductiemaatregelen ingevoerd worden.

Voorgenomen maatregelen om afvalproductie te beperken betreffen onder meer:

- ➔ voedsel – verspilling tegengaan;
- ➔ plastic (verpakkingen) – minder plastic gebruiken, gescheiden afvoeren;
- ➔ restafval – vermijden, verminderen, hergebruiken, scheiden.

Johan Cruïjff ArenA – partner in duurzaamheid

Ajax speelt zijn thuiswedstrijden in de Johan Cruïjff ArenA. De ArenA is een van de meest duurzame stadions ter wereld en levert daarmee een bijdrage aan de groene ambities van Amsterdam en Ajax. Het stadion zette in 2022/2023 een volgende stap in zijn verduurzaming. De Johan Cruïjff ArenA is voor 13,2% eigendom van Ajax.

In het seizoen 2022/2023 werden de volgende initiatieven genomen:

- ➔ Eind 2022 nam de Johan Cruïjff ArenA een speciale biovergister in bedrijf. Deze zet voedselafval uit Amsterdam Zuidoost om in groene energie. Hiermee wordt de ArenA het eerste stadion wereldwijd dat deels draait op lokaal opgewekte energie uit voedselafval uit de buurt;
- ➔ Plastic bekertjes worden vanaf het seizoen 2022/2023 gerecycled.

Het stadion heeft de volgende duurzame voorzieningen:

- ➔ Op het dak wekken 4.200 zonnepanelen energie op. In 2022/2023 werd daarmee 806.259 kWh opgewekt (2021/2022: 925.425 kWh). Dit staat gelijk aan het gemiddeld jaarverbruik van 318 huishoudens;
- ➔ De ArenA maakt gebruik van groene stroom uit een Europees windpark;
- ➔ Om het veld vorstvrij te houden verwarmt de restwarmte (retourleiding) van de Diemercentrale het veld, stadskoude komt uit de Ouderkerkerplas;
- ➔ Energie wordt opgeslagen in batterijen van elektrische voertuigen.

Ten slotte moedigt de ArenA supporters aan om duurzamer te reizen door onder meer gebruik te maken van elektrische voertuigen of openbaar vervoer. Daarvoor beschikt de parkeergarage over elektrische oplaadpunten en kan elke bezoeker gebruikmaken van de *Mobility Portal* voor het beste en meest duurzame reisadvies. Ook de omgeving profiteert van de duurzame voorzieningen van de ArenA. Zo beschikt het stadion over drie megawatt energieopslag dat de netbeheerder gebruikt om te zorgen voor stabiliteit in het energienet in Amsterdam Zuidoost.

Duurzame Nieuwe Toekomst

Ajax streeft naar een goede balans tussen het creëren van een topsportklimaat met optimale faciliteiten en het beperken van zijn ecologische voetafdruk voor het behoud van een leefbare planeet.

Sportcomplex de Toekomst, het opleidings- en trainingscentrum van Ajax, wordt verbouwd en uitgebreid: De Nieuwe Toekomst (zie ook pagina 32). Dat gebeurt op een duurzame, ecologisch verantwoorde wijze. Tijdens de bouw en later, bij gebruik van de locatie, is sprake van zo min mogelijk milieudruk. Zo wil Ajax dat het hele sportcomplex vanaf 2030 gasloos en energiezuinig is. Gebouwen worden dan ook niet aangesloten op het aardgasnetwerk.

De duurzaamheidsambities zijn onderverdeeld in acht hoofdthema's: energie, water, gezondheid, mobiliteit, ecologie, vervuiling, afval en materialen. We zetten daarbij in op bewezen, duurzame oplossingen waarbij de bedrijfsvoering geen risico's loopt op verstoringen. Denk aan parkeerplaatsen met elektrische laadpunten: 5% direct en 100% voorbereid voor elektrisch laden op termijn. En er wordt rekening gehouden met hitte, zoals absorberende en groene daken en droogte door water langer vast te houden en verhard oppervlakke te beperken.

Maatschappij - Jeugd aan de bal

Er zijn duizenden kinderen die dromen van voetballen op het hoogste niveau. Ajax inspireert hen het beste uit hun talent te halen. Met ons creatieve voetbal, spelplezier en wedstrijdmentaliteit geven we jongeren vertrouwen en stimuleren we ze meer te bewegen. Daarmee dragen we bij aan hun persoonlijke ontwikkeling en maken we met elkaar de samenleving een beetje beter. De Ajax Foundation initieert diverse projecten om jongeren in verschillende leeftijdsgroepen in beweging te krijgen.

